

Sygdomme og affald i gulerødder

Cavity Spot

Svamp der trænger ind gennem et lille hul i overfladen og udvikler et hulrum inden bag overfladen. Det ligner i begyndelsen ormehuller eller ormegange. Angriber rødder, som er under stress i vandlidende jord, lavt Rt, dårligt sædskifte og højt N-niveau. Udvikles senere til blødråd. Skyldes primært svampen *pythium violae*.

Skurv (Skab)

Bakterie der angriber overfladen, mens rødderne er små. Som forsvar udvikles forhøjet kalusvæv på overfladen, som bliver større og større når rødderne vokser. I svære tilfælde går der blødråd i skurvpletterne. Overfladisk skurv forsvinder i børstevaskeren.

Rodfiltsvamp (Rhizoctonia)

Rodfiltsvamp

Ses ofte som tynde fine revner ned af siderne eller som grove revner med udvikling af kalusvæv. Ofte tørre pletter i starten som i grove tilfælde udvikles til blødråd. Kan også give vækstrejner og deforme rødder. *Rhizoctonia solani*

Kronråd (Crow Rot)

Sort råd som trænger ind i topfæstet via bladene. Skyldes rodfiltsvamp men kan også være fusarium, alternaria eller knoldbæger. Udvikles senere til blødråd i kronen.

Tørråd (Fusarium)

Sorte rådpletter som umiddelbart virker tørre i overfladen. Skyldes fusarium men kan også forveksles med rodfiltsvamp eller alternaria.

Violet rodtiltsvamp (Violet Root Rot)

Violette eller sorte rødder som hurtigt udvikles til blødråd. Tidlig smitte ses som små fine "blodårer" på overfladen af rødderne. Smitten spredes med jord og affaldsgulerødder.

Knoldebægervamp (Sclerotinia)

Svampen udvikler blødråd i toppen af rødderne og er svær at genkende efter vask, fordi den syge del forsvinder i børstevaskeren.

Blødråd (Soft Rot, *Erwinia carotovora*)

Bakterieråd, som giver slimede gulerødder der helt forsvinder i børstevaskeren. Bakterieangreb er ofte sekundært. Årsagen til blødråd skal findes et andet sted. Den primære årsag kan være frost, skurv, orm, kvælning, cavity spot, rodtiltsvamp, knoldebægervamp, kronrød etc.

Dalmatiner syge (Black Spot)

Talrige små cirkel-runde sorte pletter på overfladen. Svamp som angriber via sår og skader. Findes primært på kasselager efter hårdhændet høst eller på grovsandet jord. *Rhizoctonia carotae* (**Acrothesium**).

Knoporm (Cutworm)

Orme huller der er meget dybe og grove. Sjældent med små fine gange. Agerugler (*Agrotis segetum*).

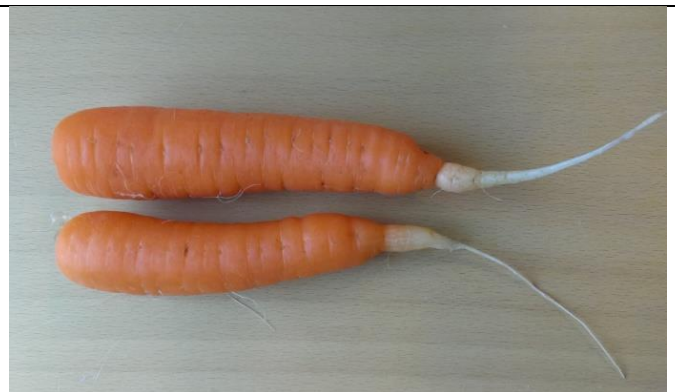
Gulerodsfluer (Carrot Fly)

Små fine overfladiske gange med talrige små huller, som senere udvikles til blødråd. (*Psila rosae*)

Bor-mangel (Boron Deficiency)

Bormangel ses primært i vintergulerødder, når der høstes halmdækkede gulerødder eller gulerødderne tages ud af kasselager. Udvikles normalt ikke til blødråd. Kaldes på engelsk "eight o'clock shadow" og betyder ubarberet.

Genvækst (Regrowth)

Hvide spidser på rødderne. Opstår når gulerødderne genoptager væksten under halmen, hvor der ikke er sollys. Negativ sortsegenskab.

Mus (mice)

Små fine tandmærker i kronen. Sjældent ned af siderne. Ofte mangler hele kronen.

Phytoplasma / mycoplasma

Grove spidse gulerødder med tætsiddende siderødder. Minder lidt om stokløbere eller vilde gulerødder. Smager dårligt. Spredes med cikader.

Frost

Ved let frost ses ingen skader men nedsat holdbarhed. Ved hård frost ses typisk vandrette eller lodrette revner i skuldrene eller rødderne bliver glasset indvendigt. Efter nogle dage med tø-vejr, bliver skaderne mindre synlige og mærkes ofte som fedtede/glatte skuldre. Udvikler blødråd.

Vaskerisvamp / sort rodråd (black root rot)

Ses ikke i marken eller på lageret. Først når gulerødder efter vask ligger i plastposter, udvikles vaskerisvamp. Smitten kommer fra jorden og bringes med rødderne ind på vaskeriet, hvor smitten spredes med vaskevand. Rent vand på vaskeriet og kølig opbevaring mindsker risikoen. *Thielaviopsis basicola*

Deforme (Deformed)

Kan skyldes mekanisk skade, nematoder, svidningsskader af gødning, Cavity Spot eller andet der skader rodspidserne under planteetablering.

Stumpede (Stunted Roots)

Kan skyldes mekanisk skade, nematoder, svidningsskader af gødning, Cavity Spot eller andet der skader rodspidserne under planteetablering.